

Faktablad

MSB Forskning

Publ.nr MSB2332-februari 2024

Från frontlinjen: lärdomar om sjukhusutrymning ur personalens perspektiv

En välfungerande sjukhusverksamhet är avgörande för samhällets resiliens. Trots detta är riktlinjerna för utrymning begränsade. Det finns flera utmaningar med att genomföra utrymningsövningar i sjukhusmiljö, vilket bidrar till bristande dataunderlag och svårigheter att utvärdera utrymningsrutinerna. Dessutom kan det vara svårt att säkerställa att personalen övar tillräckligt ofta för att garantera en korrekt tillämpning av utrymningsstrategin i en nödsituation. Studien tar utgångspunkt i svenska och internationella erfarenheter av sjukhusutrymningar och undersöker hur riktlinjer för utrymning av sjukhus bör utformas och vilken övning av personalen som krävs. Genom dessa samlade erfarenheter kommer rekommendationer om utrymningsövningar och lämplig framtida byggnadsutformning att tas fram.

Boverkets byggregler (BBR) klassificerar sjukhus som byggnader med de högsta kraven på brandsäkerhet (brandteknisk klass Br0). Det betyder att det inte finns förenklade dimensioneringsmetoder att följa när det kommer till utrymningsstrategier eller utbildning för personalen. Istället måste varje fall analyseras och bedömas individuellt.

Analytisk dimensionering utgör kärnan i brandprojektering, men den är starkt beroende av tillgång till data för att verifieringen ska kunna genomföras och vara giltig. Med de begränsade alternativen till datainsamling av sjukhusutrymning kan det vara svårt att skräddasy den analytiska dimensioneringen på ett effektivt sätt.

Eftersom sjukhusbyggnaders grundläggande funktion är att ta hand om sjuka och skadade blir de särskilt utmanande objekt att studera. Att genomföra experiment eller utrymningsövningar är särskilt komplicerat vilket reducerar

Projekttitel

Optimering av sjukhusutrymning och utrymningsövningar

Projektperiod

December 2023 – December 2025

Forskare

Dr. Silvia Arias

Avdelningen för Brandteknik
Lunds tekniska högskola (LTH)
Tel. +46462227366
silvia.arias@brand.lth.se

Kontakt MSB

Sabine Hedlund

Enheten för brand och räddning
Sabine.Hedlund@msb.se

Kontakta oss:
Tel: 0771-240 240
registrator@msb.se
www.msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

möjligheterna att samla data. Dock finns en alternativ lösning: att undersöka och lära av tidigare händelser. Erfarenheterna från utrymning av andra sjukhus kan hjälpa för att utvärdera befintliga utrymningsstrategier.

Sjukhusutrymning: att lära av det förflutna

Denna studie kommer att samla in både planeringsunderlag och erfarenheter från sjukhus i Sverige och utomlands för att identifiera existerande rutiner och instruktioner för utrymning som har visat sig vara framgångsrika. Konceptet är att lära av personalens erfarenheter. Det är inte troligt att ett sjukhus har haft tillräckligt med praktisk erfarenhet för att testa sin egen inövade utrymningsstrategi. Dock är det möjligt att samla information om verkliga händelser som inträffat på andra sjukhus och jämföra dem med de strategier som används på ett enskilt sjukhus. En utrymning har troligtvis bidragit till förändringar i sjukhusets utrymningsstrategi, liksom övningsrutiner inför kommande incidenter. Syftet med denna studie är att samla erfarenheter, lära av dem och ge rekommendationer om lämpliga utrymningsstrategier och utbildning av personalen.

Sjukhus kommer att kontaktas i syfte att samla information om deras genomförda utrymningar både i form av tillgänglig data från tidigare händelser samt deras nuvarande dokumenterade utrymningsstrategier. Datan kommer också att samlas in genom frågeformulär och intervjuer med personalen på sjukhus både i Sverige och utomlands. Datan kommer sedan att jämföras med inträffade utrymningar, även om dessa händelser inte inträffade där strategin ursprungligen togs fram. På detta sätt blir det möjligt att identifiera kritiska scenarier som inte har beaktats i utrymningsstrategin. Alternativt kan förändringar föreslås baserat på andra sjukhus lärdomar.